

OOS-AFRIKA VRIENDEKOMITEE

Newsletter No 7

Maasbrief Nr 7

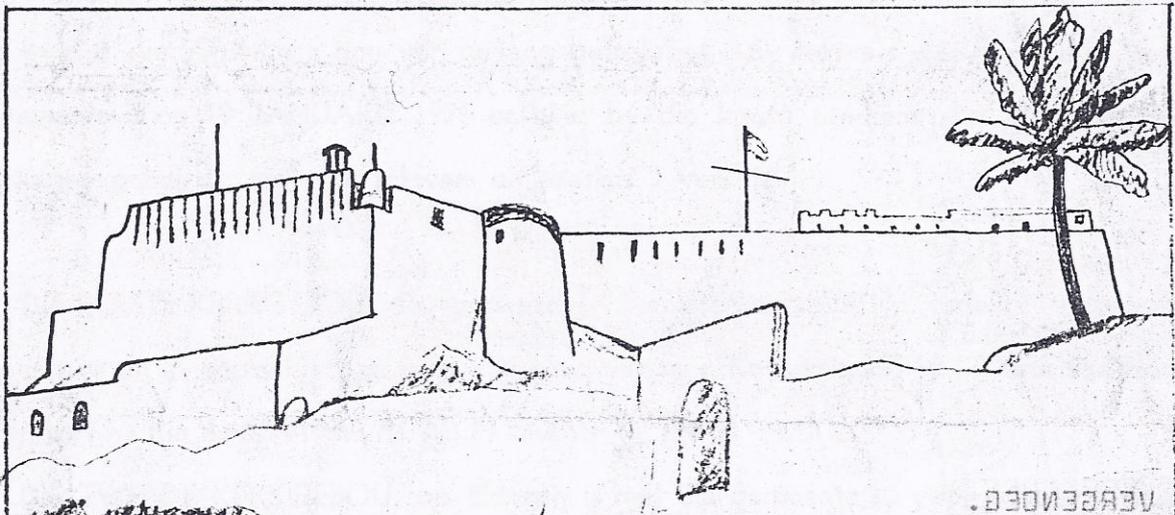
October 1979 Oktober

SAAMTREK 1979

Gedagtig aan, maar nie verlaas aan, die geskiedenis wat verby is
trek oud-inwoners van Oos-Afrika en hulle vriende vanjaar weer by
die Fontaine te Pretoria saam. Vanjaar val die dag op
Saterdag 6 Oktober, vier jaar na die vrede van die Fontaine.

JAMBO SANA HABARI

So pack your picnic basket and your travel equipment and come and
enjoy the day among old friends and acquaintances from sunrise to
sunset under the shady trees at the Fontaine.

HUIS VERGENOEG.
Verskeie saamtrekkers het verlede jaar die lekkers van die
Fontaine kortgeknip om teenwoordig te wees by die ampelike
oortreding van die ou gemeente orrel van Huis Vergenoeg. Die
oortreding is waargeneem deur ds. P. Grobler wat ook 'n kort
adres vir die geleendheid saamgestel het en 'n foto van
ds. M.P. Labster aan die trefpunt het. Met behulp van
harte het die aanwesige orrelgeleier, ds. P. Grobler, van
Rensburg, 'n Oos-Orientele van Vergenoeg Gemeente, saamgestel.
"Oor die binnes in die hemel". Baie is ook vertel oor die linge
jare wat Msv. Frede van Heerden as orreliste van die gemeente voor
die orrel geest het. Vir die inligting van die gemeente wat nie
die byeenkoms kan bywoon nie verkyn daar 'n skrif van
pogings om drie soos as 'n kaart wat die ligging van Huis
Vergenoeg aandui in hierdie uitgawe.

Fort of Jesus - Gateway to Mombasa

"I walk the aisles of history, along your storied way,
You gaunt, grey pile of mystery, to you more spacious day
When first you wrote your story on your massive wall,
And your battlements ran grey through your mighty Odyssey.
Oh! brave those days and wonderful, Oh! mad those times and
When 'mid the carnage of the siege you had your epic day.
I walk the aisles of history, immortal walls of yesterday,
Proclaiming from your parapets the gallant day of yore".

(RAB)

(From 'Eastern Africa and Rhodesia' - 1930)

2

OOS-AFRIKA VRIENDEKOMITEE

Handboek No 7

- 2 -

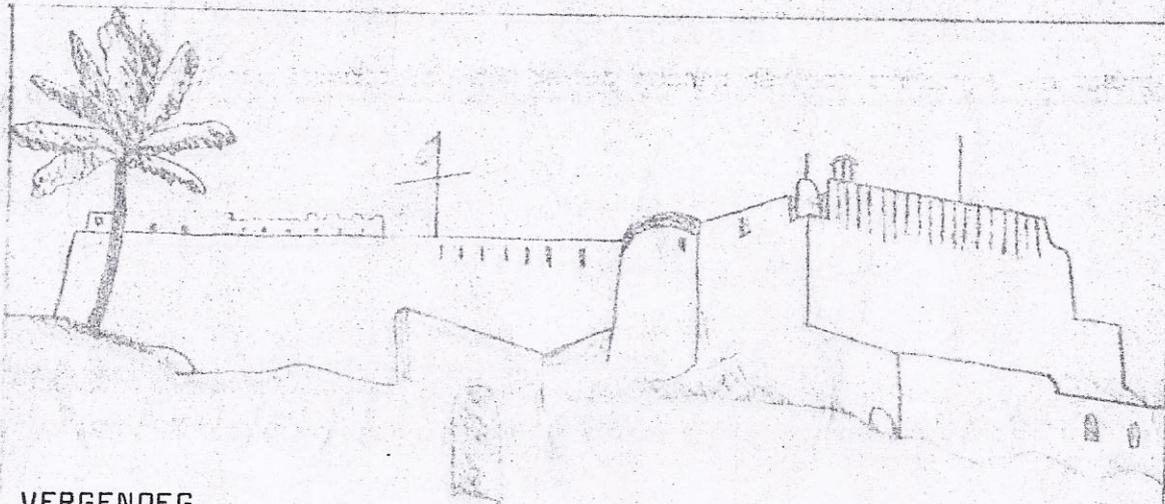
Handboek No 7

SAAMTREK 1979.

October 1979 October

Gedagtig aan, maar nie verslaaf aan, die geskiedenis wat verby is trek oud-inwoners van Oos-Afrika en hulle vriende vanjaar weer by die Fonteine te Pretoria saam. Vanjaar val dié dag op Saterdag 6 Oktober, weer soos verlede jaar, in die vakansietyd van baie studente en skoliere.

So pack your picnic basket and your braai equipment and come and enjoy the day among old friends and acquaintances from sunrise to sunset under the shady trees at the Fountains.

HUIS VERGENOEG.

Verskeie saamtrekkers het verlede jaar die lekkergesels by die Fonteine kortgeknip om teenwoordig te wees by die amptelike oorhandiging van die ou gemeente orrel aan Huis Vergenoeg. Die oorhandiging is waargeneem deur ds. P. Grobler wat ook 'n kort adres vir die geleendheid saamgestel het en 'n foto van ds. M.P. Laubser aan die tehuis geskenk het. Met heimwee in hulle harte het die aanwesiges onder begeleiding van Mev. Chrissie van Rensburg, 'n oud-orreliste van Vergenoeg Gemeente, saamgesing, "Daar's bemindes in die hemel". Baie is ook vertel oor die lange jare wat Mev. Freda van Heerden as orreliste van dié gemeente voor die orrel gesit het. Vir die inligting van diegene wat nie die byeenkoms kon bywoon nie verskyn daar 'n afskrif van bogenoemde adres sowel as 'n kaart wat die ligging van Huis Vergenoeg aandui in hierdie uitgawe.

When 'n settlement in Oos-Afrika finally concludes its history, I walk the aisles of history, proclaiming from your part the glorious day of yours." (RAB)

Dr. I. ... Gemeente aan Huis Vergenoeg oorhandig is. Hierdie bedrag was die laaste oorblywende bate van die gemeente en met die skenking is die geskiedenis van die vier N.G. gemeentes in Oos-Afrika berig ook dat 'n verdere R7 000 onlangs deur

SKENKING VAN KERKORREL

GEMEENTE VERGENOEG AAN HUIS VERGENOEG

OORHANDIGING DEUR OOS-AFRIKA VRIENDE KOMITEE OP 7 OKTOBER 1978.

Die Ned. Geref. gemeente Vergenoeg in Kenia op die ewenaar is op 29 AUGUSTUS 1908 op die plaas van oom Frans Arnoldi naby Nakuru gestig deur ds. J. M. Louw wat deur die moderatuur van Transvaal na Oos-Afrika gestuur is. Hy het die gemeente die naam Vergenoeg gegee omdat die Afrikaners nou ver genoeg getrek het. Sy teksvers was Markus 16 vers 3. Die gemeente is op 19 JANUARIE 1975 ontbind by die laaste erediens wat deur ds. A. S. Labuschagne gehou is, met die teksvers uit Markus 1 vers 15.

DIE EERSTE KERKGEBOU, die sogenaamde Bamboeskerk, was 'n tydelike gebou van bamboesmure en 'n papkuildak, en is op die plaas van mnr. Koos Prinsloo 12 km. oos van Eldoret opgerig, kort na die aankoms van ds. M. P. Loubser in 1909.

DIE TWEDE KERKGEBOU, op Eldoret, is met die gemeente se ywer en aangevul deur skenkings uit die Suide op Dingaansdag 1921 sonder skuld ingewy deur ds. M. P. Loubser. In hierdie kerkgebou is die „OU ORREL" gebruik tot 1958, waarvan die kerkraadsnotule net twee keer vermeld: 13.12.1926 — nog R80 skuld en die leraar sal dit aan die gemeente sê; 23.12.1926 — nog R70 skuld en toe betaal individuele lidmate die skuld daar en dan.

DIE DERDE KERKGEBOU sou nooit gebou word nie. Met 'n boufonds van R40,000 moes afgesien word van bouplanne omdat die Afrikaners begin wegtrek het.

Op die LAASTE KERKRAADSVERGADERING van Vergenoeg op 11.1.1975 is finaal besluit om DIE BOUFONDS d.m.v. die SKDB van N.Tvl. aan huis Vergenoeg te skenk, en dat die kosbare museumstukke na die argief in Pretoria sal gaan, en so kom die „OU ORREL" tot rus in Huis Vergenoeg, die naam van Vergenoeggemeente. Diaken Chris Hearne het die uiterste moeite gedoen om die orrel in die RSA te besorg.

OPGESTEL DEUR DS. P. J. GROBLER, leraar Vergenoeg 1962 en 1963.

PIETERSBURG

SKENKING VAN KERKORREL

GEMEENTE VERGENOEG AAN HUIS VERGENOEG

JOHANNESBURG

OORHANDLING DEUR OOS-AFRIKA VRIENDE KOMITEE OP 7 OKTOBER 1978

Die Ned. Geref. gemeente Vergenoeg in Kenia op die ewaart is op 29 AUGUSTUS 1908 op die plaas van oom Frans Arnold naby Nakuru gestig deur d. J. M. Louw wat deur die moderatuur van Transvaal Oos-Afrika gestuur is. Die gemeente het naam "Vergenoeg" gekry omdat die Afrikane nou ver genoeg getrek het. 2 tekens was daar in vers 3. Die gemeente is op 19 JANUARIE 1975 ontbind by die laaste eredienst deur d. A. S. Labuschagne en is met die tekens uit Mei 1 vers 15.

DIE EERSTE KERKBOU, die eerste kerkgebou, was in 1908 gebou deur die pastoor van die gemeente en is op die plaas van oom Frans Arnold gebou. Die tweede kerkgebou, op Ebdort, is met die kerkgebou van 1908 gebou. In 1921 is die kerkgebou van 1908 afgebroke en is die kerkgebou van 1921 gebou. Hierdie kerkgebou is die "OU ORREL" gebou tot 1958, waarvan die kerkgebou net twee keer vermeld is. 1926 — nog R80 skuld en die kerkgebou is dit aan die gemeente. 23.12.1978 — R70 skuld en toe betaal individuele lidmate. DIE DERDE KERKBOU, wat gebou is deur die lidmate van die gemeente van 1908 tot 1978, is gebou op die plaas van oom Frans Arnold.

33 STE LAAN
32 STE LAAN
34 STE LAAN
HERTZOGSTR

33 STE LAAN 830
VILLIERIA
Fluis Vergenoeg

FOON 49-3164

HUIS VERGENOEG
PARK
LOUSTRICHARDTSTR

VILLIERIA

WAVE RLEY

ROBYN STR

AVE.

COLLINS

FRYSTR

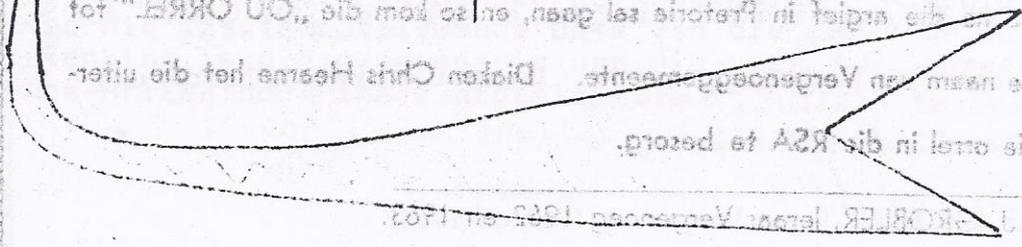
WAVERLEY CIRCLE

EAST LYNNE

CUNNINGHAM

AVE.

STARKEYLN

HET JY GEWEET DAT :-

..... dit eers, deur die koloniale regering, voorgestel was dat die Uasin Gishu aan die Jode gebied word as 'n tuisland; later wou hulle die Finne dit as tuiste aangebied het.

..... Uasin Gishu die Masai word vir "Strome van Beeste" is. dit die Arnoldi trek 5 weke geneem het om van Naivasha na Nakuru te trek, 'n afstand van 47 myl.

"Sclater's Road" was gebou deur Kapt. B.L. Sclater om pad te maak vir voertuie, getrek deur perde of osse wat gebruik was in plek van porture, die draamiddel van vroeër. Dit was in 1896 voltooi.

..... die gemeente Vergenoeg op Saterdag 29 Julie 1908 gestig is deur ds. J.M. Louw op die grond waar mnr. A.F. Arnoldi woonagtig was 4 myl van Nakuru.

..... die eerste predikant in Oos-Afrika ds. Tennissen was in 1906.

..... die eerste Kerkraad van Vergenoeg bestaan het uit 8 persone, 3 Ouderlinge en 5 diakens.

Ouderlinge. Pieter Cornelius Joubert, Willem Jacobus de Beer, Johannes Marthinus Bezuidenhout.

Diakens. Willem Christiaan Abraham van Aardt, Anné Frans Arnoldi, Philippus Lodewicus Malan, Hendrik Frederick Papenfus van der Merwe, Johannes Nicolaas Jacobus Roets.

..... Ds. Louw die naam "Vergenoeg" aan die gemeente gegee het, en sy grense was Kenya se amptelike grense.

..... Die eerste intrekker in Soy was Jaap Steyn wat kort daarna dood is aan koors.

..... Eldama Ravine 'n ouer dorp is as Nairobi. Dit was buite pos van die British East Africa forces.

..... die enigste Engelse in die Uasin Gishu by die aankoms van die van Rensburg trek Mnr. Schofield, die landmeter, en Mnr. Hoey was.

..... Mr. Kitemaster die D.C. van Eldama Ravine was. Hy was 'n inspekteur van onderwys in Suid-Africa voor hy Kenya toe is.

..... Mnr. Eywaz die eerste slagter op Eldoret was.

..... Mnr. A.F. Arnoldi die eerste Skriba-Kassier van Vergenoeg was.

..... Ds. Mynhardt (wat Kenia besoek het en toe Meru) in Duitse gebied vasgekeer was toe die oorlog uitbreek het en 120 myl met 'n fiets en 400 gestap het om by die Portugese grens te kom om uit te kom.

..... Dat Vergenoeg sy eerste bank rekening in 1915 geopen het en dat A.P. Stiegers en D.A. Bornman die eerste handtekenings was wat op tjeks verskyn het.

Hou later nuusbriewe dop vir interesante brokkies uit later tydperke van Oos-Afrika se geskiedenis.

NAVORSING OOR OOS-AFRIKA

verskeie navorsingsprojekte oor Oos-Afrika is alreeds voltooi deur o.a. mnr. L. Changuion, J. du Plessis en G. Groen. Mnr. D.M. Steyn van Settlers is tans besig met 'n werk oor die kerk en onderwys in Kenia na 1902. Hy is besig om 'n komprehensiewe indeksstelsel op te bou en het reeds die eerste drie hoofstukke voltooi. Met die oog op hierdie navorsing sal hy dit baie waardeer as u die ingeslote vorm sal voltooi en aan hom terugstuur by:

Settlers Agricultural High School P.O. SETTLERS 0430

Hoe meer van bogenoemde vorms hy ontvang hoe vollediger sal sy inligting wees. U kan hierdie taak ook aansienlik vergemaklik as u:

- 1. dieselfde gegewens kan instuur vir iemand anders bv. 'n vader, moeder, oom of vriend.
2. meld of u in Oos-Afrika gebore is (indien wel) en waar u gebly het.
3. hierdie gegewens kan verstrekk met betrekking tot quers en/of grootouers wat nie meer in die lewe is nie.

Byvoorbaat baie dankie

DIE VAN RIEBEECKSKOOL

Uit onlangse navrae het dit geblyk dat die persone wat nog die interessante verhaal van die enigste Afrikaans-medium hoërskool in Kenia kan onthou al hoe minder word. Baie oud-leerlinge of hulle nasate sal die volgende inligting, ingestuur deur Mev. J. Louw en Mnr. R.B. de Vos moontlik interessant vind.

LEUSE - "staan dan vas"

WAPEN: 'n Oop boek en ryp koringare. Die oop boek dui die Bybel en kennis aan en die koringare die boerelewe en vrugbaarheid.

1946 - Die boeregemeenskap in die omgewing van Thomson's Falls besluit dat hulle 'n eie skool gaan oprig.

1947 - 'Meester' van der Westhuizen begin die eerste skooltjie te Oloro.

1948 - Die Sinode wat in Pretoria in sitting was stem 15,000 vir die oprigting van 'n Afrikaans-medium skool in Kenia.

daar om

Hou later nuusbriefe dop vir interessante prokies uit later tydperk van Oos-Afrika se geskiedenis.

1950 Die kontrak vir die oprigting van die koshuise teen
R33,000 word geteken.

1951 Tydens 'n toer deur die destydse Unie word R5,000 vir die
boufonds ingesamel. R10,000 myl word afgeleë en 40 konserte
gehou.

- AUGUSTUS 1951 68 kinders word in die koshuise opgeneem.
- 5 April 1952 Amptelike ingebruikneming van die koshuise deur
Suid Afrika Hoë Kommissaris, Campbell-Ross.
Die hoeksteen van die skoolgebou word gelê deur
ds. C.B. Brink.
- 6 April 1960 Inwyding van skoolgebou met ds. A.F. Louw van
Bothashof as eregas. Die leerlingtal is op hierdie
tydstip sowat 150.

HOOFDE

- 'Meester' van der Westhuizen
- Ds. Chris Fourie
- Mnr. HOFFIE Retief (neem waar)
- Prof. J.R. Pauw
- Mnr. J.J.K. Van der Merwe
- Mnr. J.B.G. Ferreira
- Mnr. A.A. Louw

RAAD

1947 - 1960

- Ds. J.H. Louw (Voorsitter)
- Mnr. H. Retief (Sekretaris)
- (In 1960 neem ds. Lieb Loots oor as Voorsitter)

Ons hoor graag van enige leser wat hierdie inligting kan aanvul of
verbeter veral wat betref die verkoop van die skool na 'Uhuru'.

DIE HUIDIGE BESTUUR VAN DIE OOS-AFRIKA VRIENDEKRING.

- Dr. H.J.C. Pieterse (Voorsitter) - Posbus 8410
Johannesburg 2000
- Mnr. A.G. Boshoff (Sekretaris-Tesourier) - Knysnalaan 257
Sinoville
Pretoria 0182
- ~~Mnr. R.B. de Voo (Hulpsekretaris)~~ - ~~Privaatsek. X391
Pretoria 0001~~
- Ds. P. Grobler (Ondervoorsitter) - Posbus 113
Warmbad 0480
- Dr. W. du T. Malan - Eureka
VREDE 2455
- Prof. P.G. Nel - Vogelstraat 850
Wingate Park
Pretoria 0153

tel. 21500

Veranda 26
 Mnr. M.J.C. Fourie - Wierdawoonstelle 5
 Gerrit Maritzweg 550
 Pretoria-Noord 0182
 SCHUBART PARK
 BLOK D
 WOONSTEL 1704
 R/V VERMEULEN EN SCHUBART
 PRETORIA 0602 5TK

Ds. A. Driescher - Augustusweg 69 Edleen

Mev. J. Louw - Kemptonpark 1620

Mnr. D.M. Steyn - Lynnwoodweg 47 Lynnwood

Mnr. J. von Lansberg - Pretoria 0081

Mnr. J.C.H. Engelbricht - Agricultural High School

Posbus 85 Schagen 1207

Mnr. J. von Landsberg - Nataliestraat 80 Murrayfield Pretoria 0184

Mnr. G. von Landsberg - Turnerstraat 26

BETHLEHEM, O.V.S. 9700

Opgestel deur: Mnr. A.G. Boshoff

Mnr. D.M. Steyn

Posbus 113 Waterburg 0480

Eureka VREDE 2452

Vogelstraat 850 Wingate Park Pretoria 0153

Prof. P.G. Wel

Dr. W. du T. Malan

Dr. P. Grobler

Mnr. A.G. Boshoff (Sekretaris-Teoort)

Mnr. D.M. Steyn

Mnr. J.C.H. Engelbricht

Mev. J. Louw

Posbus 85 Schagen 1207

Mnr. J. von Lansberg

Mnr. D.M. Steyn

Mnr. J.C.H. Engelbricht

Mev. J. Louw

Mnr. J. von Landsberg

Mnr. G. von Landsberg